

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.21.452/2018/17.

A tanács tagjai: Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit a tanács elnöke
Nyíróné dr. Kiss Ildikó előadó bíró

. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes neve (**felperes címe**)

A felperes képviselője:

. Kulcsár István pártfogó ügyvéd (**fél címe**)

Az alperesek: I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I. rendű alperes

II.rendű alperes neve (**II. rendű alperes címe**) II. rendű alperes

Az alperesek képviselője:

. Tóth Orsolya jogi előadó I. rendű alperes képviselőjében

Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviselési Osztály (**fél címe 2.**, ügyintéző: dr.

Szentkereszty András)

A per tárgya: Kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Törvényszék 7.P.20.211/2017/23/I.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

őri Ítéletábra Pf.V.20.317/2017/8.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperes részére 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A teljes mértékben pervesztés felperest képviselő pártfogó ügyvéd munkadíját és a le nem rótt 142.600 (száznegyvenkétezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperessel szemben a S. Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya ...bü. számon nyomozást rendelt el a Btk. 197. § (1) bekezdésébe ütközö és (2) bekezdés a) pontja szerint minösülö 12. életévét be nem töltött sértett sérelmére erőszakkal, fenyegetéssel elkövetett erőszakos közösülés büntette kísérletének megalapozott gyanúja miatt.
- [2] A II. rendű alperes a 2013. október 9. napján hozott B.194/2013/18. számú ítéletében a felperes bñösségét megállapította a szemérem elleni erőszak büntettének kísérletében [Btk. 198. § (1)

bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont, (3) bekezdés]. Ezért a felperest 5 év 8 hónap börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

- [3] A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2014. március 13. napján hozott Bf.109/2013/22. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott cselekményét a 2012. évi C. törvény szerint szexuális erőszak büntette kísérletének [Btk. 197. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) pont] minősítette, ezért a felperest 7 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [4] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes előtt folyamatban volt nyomozati; továbbá a II. rendű alperes előtt folyamatban volt elsőfokú büntető eljárásban sérült a védekezéshez és a tisztességes eljáráshoz való joga; továbbá kérte az alperesek egyetemleges kötelezését 1.425.915 forint kártérítés megfizetésére. Az alperesek nem biztosították számára jogszabályoknak megfelelően a büntetőiratok másolatát; hamisított vádirat alapján, jogellenesen indult és folyt le vele szemben a büntető eljárás. Feleslegesen és indokolatlanul kötelezték az eljárás során felmerült bűnügyi költségek viselésére.
- [5] Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [7] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján indítványozta a Győri Ítéltábla kizárását az eljárásból. Megsértett jogszabályhelyként a régi Pp. 13. § (1) bekezdés a) és e) pontját, a 18. § (2) bekezdését, a 28. §-át és a 43. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [9] A jogerős ítélet jogszabálysértő, mert az eljárásban olyan bíróságok vettek részt, amelyeknek jogaira és kötelezettségeire a per kihatással lehet.
- [10] Az eljárás tárgya a felperes ellen folyamatban volt büntető eljáráshoz kapcsolódik, amelyben első fokon a II. rendű alperes, másodfokon a Győri Ítéltábla hozott ítéletet. A felperes több polgári pert kezdeményezett a büntetőügy szereplőivel szemben a tisztességes eljárás elvének megsértése miatt. A másodfokú eljárásban dr. **H. dr. O. M.** bíró volt a tanács elnöke, akinek házastársa, dr. **H. D.** ellen a Zalaegerszegi Járásbíróságon 18.B.422/2017. ügyszámon jelenleg is folyamatban lévő büntetőeljárást kezdeményezett.
- [11] A Győri Ítéltábla megsértette az igazságszolgáltatás objektivitásába vetett közbizalom megóvásának szükségességét, amikor a felperes keresete alapján - bár a régi Pp. 13. § (1) bekezdés a) pontja szerint mint bírósági szervezet érintett volt az eljárás eredményében - maga végezte el a régi Pp. 28. § és 43. § (1) bekezdése alapján az eljáró bíróság kijelölését; majd a régi Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontjára hivatkozással elbírálta a felperes fellebbezését.
- [12] Jogszabálysértően járt el a másodfokú bíróság, amikor a bírói tanács elnöke nem jelezte a régi Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján nyilvánvalóan fennálló, a házastársa miatt a saját személyét érintő egyéb kizárási okot; és nem vizsgálta a régi Pp. 13. § (1) bekezdés a) pontja szerinti

érintettségét, megelégedett a régi Pp. 18. § (2) bekezdés alkalmazásával, amellyel összefüggésben dr. H. dr. O. M. tanácselnök nyilvánvalóan valótlan nyilatkozatokat tett.

- [13] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül. Kizárólag azt vizsgálta: jogszabálysértő-e a jogerős ítélet a régi Pp. kizárási szabályainak megsértése miatt.
- [15] A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.
- [16] Az első- és másodfokú eljárás iratai alapján az alábbiakat lehet megállapítani: a felperes keresetlevelét a per lefolytatására hatáskörrel rendelkező és illetékes II.rendű alperes terjesztette elő. A II.rendű alperes a 2015. június 16. napján kelt P.20.457/2015/2. számú végzésével megállapította, hogy az ügy elintézéséből a Pp. 13. § (1) bekezdés alapján ki van zárva, ezért a Pp. 45. § rendelkezéseire figyelemmel az iratokat megküldte a törvényszék elnökének az eljáró bíróság kijelölése érdekében szükséges intézkedések megtétele végett.
- [17] A Győri Ítéltábla a 2015. július 13. napján kelt Pkk.V.25.587/2015/2. számú végzésével az elsőfokú eljárás lefolytatására a Szombathelyi Törvényszéket jelölte ki. Végzésének indokolása a régi Pp. 13. § (1) bekezdés a) pontján, a 18. § (2) bekezdésén és a 45. § (2) bekezdés b) pontján alapult.
- [18] A felperes a II.rendű alperes elsőfokú ítélete ellen 2017. október 4. napján előterjesztett 26. sorszám alatti fellebbezésében a Győri Ítéltábla ellen elfogultsági kifogást terjesztett elő és kérte a Győri Ítéltábla eljárásból kizárását.
- [19] Elfogultsági kifogását az alábbiakkal indokolta:
- [20] 1. A kártérítési per alapját képező büntetőeljárásban a Győri Ítéltábla járt el másodfokon. A kártérítési perben való eljárása esetén saját korábbi eljárásának jogszerűségével összefüggésben kerülne a Győri Ítéltábla döntési helyzetbe.
- [21] 2. A felperes a Győri Ítéltábla és annak bírái ellen több peres eljárást kezdeményezett, amelyek tárgya a Győri Ítéltábla és a bírók személyes felelősségének vizsgálata. Ez alapján a bírók aligha képesek függetleníteni magukat a felperes személye ellen szóló negatív információktól.
- [22] 3. A Győri Ítéltábla illetékessége alá tartozó Szombathelyi, Veszprémi, Győri és Tatabányai Törvényszék bírái kirendelt bíróként részt vesznek a Győri Ítéltábla tevékenységében. A magyar bírósági rendszer jellemzője, hogy kellő szakmai tapasztalat megszerzése után a jól teljesítő alsóbb szintű bíróság bírója magasabb szintű bíróságra lép elő. Nehezen képzelhető el egy alsóbb szinten dolgozó bírótól, akiben benne van az egészséges karriervágy, hogy egy ilyen helyzetben a fellebbviteli bírósága ellen hozna bármilyen elmarasztaló döntést.
- [23] 4. A bírósági rendszer jellemzője a bírói minősítés. Ebben lényeges szempont, hogy az alsóbb szintű bíró döntése elleni fellebbezések mekkora hányadát utasítja el a másodfokú bíróság. Bár a tisztességes eljárás szabályai tiltják, de ténylegesen bizonyára szem előtt tartja ezt is az első fokon eljáró bíró, amikor döntenie kényszerül a fellebbviteli, öt minősítő bíróság ügyében.
- [24] Az elfogultsági kifogás alapján a Győri Ítéltábla elnöke a 2017. december 5. napján kelt 2017.El.IV.E.57. számú átiratával az iratokat a Pp. 45. § (2) bekezdése alapján az eljáró bíróság kijelölése érdekében felterjesztette a Kúriára. Mellékelte hozzá az ítéltábla elnökének és a polgári ügyszakban ítélkező bírácaknak a Pp. 18. § (3) bekezdése alapján tett nyilatkozatát, amely szerint az elnök és valamennyi bíró - közöttük dr. H. dr. O. M. tanácselnök is - úgy nyilatkozott, hogy az ügyben nem elfogult.
- [25] A Kúria a 2018. február 15. napján kelt Pkk.V.24.501/2018/2. számú végzésével a Győri Ítéltábla kizárását megtagadta és az iratokat visszaküldte a Győri Ítéltábla elnökének. Indokolásában kifejtette: a régi Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján a kizárás iránti kérelem nem alapos. A

kizárást eredményező elfogultságot olyan objektíve fennálló tények, körülmények alapozzák meg, amelyekből nyilvánvaló, hogy az adott ügyben a tisztességes eljárás követelménye, az ügy pártatlan elbírálása a kizárni kért ítélőtábla részéről nem biztosítható. A fél szubjektív vélekedése, véleménye azonban önmagában nem alapozza meg az elfogultság megállapítását. A korábban lefolytatott büntetőeljárásban részt vevő bírák a folyamatban lévő polgári ügyben nem járnak el. Az ítélőtábla polgári ügyszakban ítélkező bírái, valamint az ítélőtábla elnöke kivétel nélkül akként nyilatkoztak, hogy a perben nem tartják magukat elfogultnak. A Kúria a bírák felelős nyilatkozatait is értékelve a régi Pp. 18. § (2) bekezdése alapján eljárva a felperes kizárás iránti kérelmét alaptalannak találta; a Győri Ítélőtábla civilisztikai ügyszakos bírának kizárását megtagadta és az iratokat az ítélőtábla elnökének visszaküldeni rendelte.

- [26] Ezen adatok ismeretében a jogerős ítélet nem sértette meg a régi Pp. 13. § (1) bekezdés a) pontját. A büntetőügyben másodfokon eljáró Győri Ítélőtábla tevékenységét a jelen perben érvényesített követelés nem érintette: a felperes igényét kizárólag a nyomozati és az elsőfokú büntető eljárásban elkövetett jogsértésekre alapította. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (3) bekezdése és a 22. § (3) bekezdése alapján a II. rendű alperes és a Győri Ítélőtábla önálló jogi személyek, ezért a II. rendű alperes ellen folyamatban lévő perben hozott ítélet a Győri Ítélőtábla jogaira és kötelezettségeire nem hat ki.
- [27] Nem sérült a régi Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja sem. A felperes elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében előterjesztett, a Győri Ítélőtábla bírának elfogultlanságát állító kifogására valamennyi bíró - így a felülvizsgálati kérelemben név szerint említett, az ügy másodfokú elbírálásában részt vett tanácselnök - úgy nyilatkozott, hogy az eljárásban nem elfogult. A felperes elfogultsági kifogását a Kúria az irányadó eljárási szabályok megtartásával, jogszabálysértés nélkül elbírálta és a Győri Ítélőtábla kizárását megtagadta.
- [28] A régi Pp. 18. § (2) bekezdése azért nem sérült, mert a Győri Ítélőtábla ezen jogszabály kifejezett rendelkezéseit betartva jelölte ki a perre hatáskörrel rendelkező és illetékes, de az ügyben érintett II. rendű alperes helyett eljáró bíróságot.
- [29] A hatáskör és az illetékesség hiányának figyelembevételét szabályozó régi Pp. 28. § és 43. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megsértése fel sem merülhetett az eljárásban.
- [30] A Kúria a kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a régi Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartása nélkül bírálta el.
- [32] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése szerint köteles az I. rendű alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, melynek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg. A II. rendű alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költség igénye nem volt, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 79. § (1) bekezdése alapján a Kúriának ebben a kérdésben nem kellett határoznia.
- [33] A teljes mértékben pervesztes felperest képviselő pártfogó ügyvéd munkadíjának viseléséről a Kúria a régi Pp. 87. § (2) bekezdés alapján, a pártfogó ügyvédet kirendelő határozat rendelkezéseinek figyelembevételével határozott.
- [34] A felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a régi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2019. december 10.

dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. előadó bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. előadó bíró, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró